

DRAUGAS

PERIODICALS
June 14, 2002
Vol. LXXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
PENKTADIENIS - FRIDAY, BIRŽELIO- JUNE 14, 2002

667 P6 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-13-02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 115
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Apie kovinės savignos klubo „Combat Fighters“ įkurtuves Jaunimo centre, Čikagoje, ir jo ateitį pasakoja įkūrėjas Linas Kevličius. 2 psl.

Danutė Bindokienė: Čečėnija – taip tolima ir taip gimininga; Ignas Medziukas: bolševikinė tremtis palietė dešimtadalį lietuvių tautos. 3 psl.

Kodėl ašarojo poetas Maironis; mažai žinomi įvykiai už lietuviško akiračio. 4 psl.

Ar Lietuvos prezidentas „hitlerininkas“; A. Lelešiaus straipsnis verčia susimąstyti; „Drauge“ yra kuo pasidžiaugti – tai mintys iš skaitytojų laiškų. 5 psl.

BALFas rengia cepelinų puotą. 6 psl.

Sportas

* Lietuvos rinktinės vidurio puolėjas Eurelijus Žukauskas, žaidžiantis Rusijos Mineralnyje Vody „Lokomotiv“ krepšinio klube, gali atsidurti kitoje Rusijos komandoje – Kazanės „Uniks“. Klubas 28 metų 218 cm ūgio Lietuvos krepšininkui už sezoną siūlo apie 700,000 JAV dolerių. E. Žukauską savo gretose nori turėti ir Lenkijos Sopoto „Prokom Trefl“ klubas.

* Prezidentas Valdas Adamkus ketvirtadienį priėmė Čikagos lietuvių sporto klubo „Lituanica“ atstovus, pasidžiaugė, kad jaunieji sportininkai vėl apsilankė Lietuvoje ir kartu su Lietuvos krepšinio mokyklų komandomis dalyvauja varžybose.

* Trečią kartą iš eilės bei 14-tąjį klubo istorijoje NBA čempionais tapo Los Angeles „Lakers“ krepšinininkai, trečiądienį ketvirtosios finalo rungtynėse svečiuose 113:107 įveikė New Jersey „Nets“ komandą bei laimėję seriją 4:0.

Naujausios žinios

* Artėjant rinkimams, politikai suskubo skelbti kovos prieš nusikalstamumą deklaracijas bei siūlyti pinigų policijai.

* „Boeing“ lėktuvo nelaimės imitavusių pratybų vadovas patenkintas jų organizavimu.

* Klaipėdos prokuratūra tebenarploja bylą dėl avarijos Būtingės terminale.

* Lietuvoje pradėjo siautėti naujas kompiuterinis virusas „Frethem“.

* Gyventojai galės atjungti savo butų šildymą nuo centralizuoto šilumos tiekimo.

Derybose dėl Ignalinos AE uždarymo Lietuva padarė viską

Vilnius, birželio 13 d. (BNS) — Lietuvos atstovai padarė viską, ką galėjo, derėdamiesi su Europos Sąjunga dėl susitarimo uždaryti Ignalinos atominę elektrinę 2009 metais, gavus atitinkamą finansinę paramą. Tokį prezidento Valdo Adamkaus vertinimą ketvirtadienį žurnalistas perdavė jo atstovė spaudai Violeta Gaizauskaitė.

„ES pripažino būtinybę solidariai su Lietuva spręsti dviejų Ignalinos reaktorių uždarymo klausimus, suteikti ilgalaikę finansinę paramą“, pažymėjo ji po V. Adamkaus susitikimo su užsienio reikalų ministru Antanu Valioniu, vyriausiojo euroderybininku Petru Auštrevičiumi ir URM sekretoriumi Rychu Martikoniu.

Tačiau, prezidento nuomone, dar 1994 metais Lietuvos vyriausybės prisiimti įsipareigojimai neprašyti IAE uždarymo laiko, pakeičiant susidėvėjusių reaktorių kuro kanalus, buvo „didelė klaida“, pažymėjo V. Gaizauskaitė. 1994 m. pasirašytoje su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku Branduolinės saugos sąskaitos sutartyje Lietuva įsipareigojo nekeisti IAE reaktorių kuro kanalų ir taip neprateisti projekcinio reaktorių

naudavimo laiko. Remiantis projekciniais kuro kanalų naudojimo terminais, buvo apskaičiuotos blokų uždarymo datos.

Susitikime Lietuvos derybininkai informavo prezidentą apie antradienį Luxemburge pasiektą Lietuvos ir ES susitarimą dėl Ignalinos AE uždarymo — Lietuva įsipareigojo uždaryti jėgainės antrąjį reaktorių 2009 metais, o ES — suteikti ilgalaikę adekvatorią finansinę paramą uždarymo darbams. Iki šių metų pabaigos Lietuva ir ES turėtų derėtis dėl konkrečių finansavimo sumų ir jėgainės uždarymo kaštų padengimo šaltinių.

Pasak V. Gaizauskaitės, prezidentas pabrėžė, kad būtina efektyviai ir pagal paskirtį naudoti tiek dabar, tiek ir ateityje iš ES gaunamą finansinę paramą. IAE reaktorių uždarymui ir su tuo susijusioms viso Ignalinos regiono ekonominėms bei socialinėms problemoms spręsti.

Prezidento nuomone, tikslinant Nacionalinės energetikos strategiją, būtina atidžiai apsvarstyti galimybę statyti Lietuvoje naują — modernų ir saugų — reaktorių, įvertinant, ar tai būtų ekonomiškai tikslinga.

Prezidentūroje susitiko (iš kairės) prezidentas Valdas Adamkus užsienio reikalų ministras Antanas Valionis, Europos komiteto generalinis direktorius Petras Auštrevičius ir Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Rytis Martikonis. Kestutis Vanaga (Elta) nuotr.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

Londonas. Vienas Didžiosios Britanijos palydovų žinovas John Locker nustatė, kad JAV žvalgybinių lėktuvų perduodamų vaizdų tiesioginė transliacija gali stebėti visi norintieji. „Iš tikrųjų tas transliacijas pasiziūrėti lengviau, nei mokamus filmus ar šeštadienio sporto varžybas“, BBC pasakojo jis. Šią savaitę palydovinių ryšių besinaudojantys žiūrovai galėjo stebėti parengties paskelbimą JAV kariuomenės štabe Bondstilo stovykloje Kosovo.

Stokholmas. 2001 metais Rusija pirmą kartą aplenkė JAV, tapusi pirmąja pasaulyje ginklų eksportuotoja, tačiau pastaruoju 5 metų laikotarpiu JAV ginklų eksportas ir toliau lieka didžiausias pasaulyje, ketvirtadienį pranešė Stokholmo tarptautinis taikos tyrimų institutas. Pranešime sakoma, kad vidutinis

pasaulinis ginklų eksporto lygis 1997-2001 m. laikotarpiu sumažėjo, daugiausiai dėl staigaus JAV ginkluotės tiekimo sumažinimo.

Sofia. NATO narystės siekiančios Bulgarijos parlamentas pavirtino su JAV pasirašytą sutartį, pagal kurią valstybė turės sunaikinti daugiau negu 100 buvusios Sovietų Sąjungos gamybos vidutinio ir trumpo nuotolio raketų. Jos turi būti sunaikintos iki spalio 30 d. — prieš lapkričio mėnesį Prahoje įvyksiantį NATO viršūnių susitikimą, kurio metu sąjunga įteiks kvietimus naujosios narėms.

JAV

Vašingtonas. Ketvirtadienį oficialiai baigia galioti prieš 30 metų dviejų buvusių priešininkų JAV ir Sovietų Sąjungos pasirašyta Priešraketinės gynybos sutartis, buvusi svarbiausia šaltojo karo metų

Birželio keturioliktąjį — Gedulo ir vilties diena. Prieš 59 metus, karštą 1941 metų birželio 14-ąją, gyvuliniose vagonuose iš Lietuvos buvo išvežta per 30,000 žmonių. Sovietinės okupacijos metais Lietuva neteko apie 800,000 savo gyventojų. Apie 300,000 žmonių patyrė komunistinio režimo baisumus — kėlimus, lagerius, tremtį Sibire ir Tolimojoje Šiaurėje. Kas trečias sumtas mirė nuo kankinimų, bado ar nepakelė atsiaurais klimato. Daugiau kaip 30,000 žmonių okupantai nužudė Lietuvoje. Bėgdami nuo komunistų teroro, iš Lietuvos pasitraukė daugiau kaip 440,000 valstybės gyventojų. Nuotr.: Gedulo ir vilties dienos eiseną į Naujosios Vilnios geležinkelio stotį, iš kur pajudėjo pirmieji vagonai į tremtį. Elta

Seimas pritarė siūlymui paankstinti senatvės pensijos amžių

Seimas ketvirtadienį bendru sutarimu pritarė įstatymo projektui, kuriame siūloma paankstinti pensinį amžių, o šio įstatymo autoriai tikisi, kad Lietuvos pavyzdžiu pasieks ir Europos Sąjungą.

Centro sąjungos pateiktose Valstybinio socialinio draudimo pataisose siūloma paankstinti senatvės pensijos amžių iki 55 metų moterims ir 60 metų vyrams bei suteikti teisę gauti socialinio draudimo senatvės pensiją asmenims, tu-

rintiems būtinajam darbo stažą ir neturintiems draudžiamųjų pajamų.

Tokios pataisos, pasak jas Seimui pristatiusio Virginijaus Martišausko, gyventojams, kurie dėl amžiaus bei turimos kvalifikacijos neturi galimybių įsidarbinti, garantuoti teisę į sąžiningai uždirbtą pensiją.

Šiuo metu vyrų pensinis amžius yra 62 metai, moterų — 58.

Nukelta į 4 psl.

atgrasinimo atrama, o Vašingtonui atveriamos durys kurti priešraketinės gynybos skydą nuo vadinamųjų piktavalių valstybių ir teroristų. Pasibaigus sutarties galiojimui, penktadienį Alaskoje ketinama pradėti statyti bandymų poligoną su šešiomis požeminėmis šachtomis raketoms bei vadovavimo centru.

Denver. Colorado valstijoje, kur siaučia miškų gaisrai ir kilo grėsmė didžiausiam valstijos miestui, paskelbta nepaprastoji padėtis. Tai didžiausias gaisrai valstijos istorijoje, sakė pareigūnai, komentuodami aštuonis gaisrus, kurie nunioškojo daugiau kaip 40,000 ha teritoriją ir kurių gesinimui jau išleista daugiau kaip 20 mln. dol.

Dallas, Texas. JAV katalikų vyskupai, negailestingai kritikuojami dėl vaikus seksualiai išnaudojusiu kunigų dangstymo, iki ketvirtadienio parčių tarėsi dėl naujos politikos kunigų pedofilų atžvilgiu, kuri, kaip tikimasi, atkurs pasitikėjimą dvasininkais. „Mums reikia užkamsyti spragą, kuri buvo atvarta tarp

aukų, jų šeimų bei vyskupų, ir atkurti katalikų pasitikėjimą savo kunigais užtikrinant, kad visi kunigai to pasitikėjimo būtų verti“, sakė JAV Vyskupų Konferencijos pirmininkas vyskupas Wilton Gregory. Dėl kaltinimų seksualine prievarta jau atstatydyti keturi JAV vyskupai ir maždaug 250 kunigų.

AFGANISTANAS

Kabulas. Afganistano prezidento rinkimuose Hamid Karzai kandidatūrą per balsavimą Loya Jirga, genčių ir religinių vadų sueiga, parėmė du trečdaliai delegatų, todėl jis neabejotinai taps naujojo valstybės vadovu. JAV palaikomas H. Karzai jau užsitikrino buvusio karaliaus iš Šiaurės sąjungos, kurią sudaro tadžikai ir kitos etninės grupės, paramą. Naujoji vyriausybė dirbs pusantros metų, iki visuotinių rinkimų.

Bagamo oro bazė. Afganistano pietryčiuose trečiądienį pakilimo metu sudužus JAV specialiojo operacijų lėktuvui „MC-130“, žuvo trys jame buvę žmonės. Nelaimės

Mirė rašytojas Jurgis Jankus

Jurgis Jankus vienas žymiausių vyresniosios kartos lietuvių beletristų ir dramaturgų, mirė 2002 m. birželio 12 dieną, 11:25 val. nakties, Atlantic General ligoninėje, Berlin, MD, sulaukęs 95 metų amžiaus.

Gimęs 1906.07.27 d. Biliūnų k. Baisiogalos vlsč. Kėdainių apskrityje, rašytojo kelia pradžią 1923 m., spausdinamas savo apysakas įvairiose Lietuvos spaudoje. Vėliau bendradarbiavo „Trimitė“, „Mūsų dienos“, „Židinyje“, „Ateityje“, XX amžiuje, „Dienovidyje“ ir kitoje periodikoje. Pirmieji romanai išleisti Lietuvoje 1938 metais. Paskutinę stambesnę apysaką „Pušis“ užbaigė visai prieš mirtį. Reikia tikėtis, kad jo netrukus susilauks leidejo.

Antrąjo pasaulinio karo sukūrusio išbėkimas iš tėvynės, gyveno pabėgėlių stovykloje Vokietijoje, vėliau su lietuvių imigrantų banga pasiekė Amerikos krantus. Niekuomet neapleido savo talento — ben-

Jurgis Jankus

dradarbiavo spaudoje (daug kartų jo kūrėją spausdino ir „Draugas“), leido knygas. Už savo beletristiką laimėjęs daug premijų, jo dramos buvo statomos Lietuvos ir išeivijos scenose. Jurgio Jankaus mirtis yra visos lietuvių tautos netektis.

Apie laidotuves bus pranešta vėliau.

Lietuva susirūpinusi Nemuno tarša Karaliaučiaus srityje

Vilnius, birželio 13 d. (BNS) — Lietuvos Aplinkos ministerija pasiūlė pagalbą Karaliaučiaus sričiai sprendžiant Nemuno taršos problemas.

Vienas didžiausių Nemuno taršos šaltinių — Sovietų ir Nemano miestų išleidžiamos nuotekos. Dėl Nemuno atplukdomų teršalų prastėja Kuršių marių būklė. Dėl šios stygius Rusija nepajėgia spręsti Nemuno užterštumo problemų ir artimiausiu metu neplanuoja statyti reikiamų valymo įrengimų nei Sovietų, nei Nemano.

Lietuva pasiruošusi savo lėšomis apmokėti Lietuvos žinovų darbą, kurie padėtų Karaliaučiaus sričiai parengti valymo įrenginių statybos galimybių studiją, investicijų projektus ir konsultuoti prašant tarptautinių organizacijų paramos.

Lietuvos vyriausybė 1999

metais pasirašė sutartį su Rusija dėl regioninio bendradarbiavimo su Karaliaučiaus sritimi, kurioje, be kitų veiklos sričių, susitarta ir dėl bendradarbiavimo aplinkosaugos srityje. Remdamasi šia sutartimi, Aplinkos ministerija mėgina paveikti atsakingas Karaliaučiaus srities institucijas, kad jos imtųsi spręsti Nemuno taršos klausimus, tačiau kol kas pastebimų poslinkių nėra.

Vis didesnį nerimą aplinkosaugininkams kelia tai, kad tiek Sovietų, tiek Lietuvos popieriaus gamykla, tiek Nemano celiuolizės ir popieriaus kombinatas sparčiai plečia gamybą, jokio dėmesio nesikurdamos aplinkos apsaugai. Nemano celiuolizės ir popieriaus kombinatui yra pavesta pastatyti biologinio valymo įrenginius, bet 2001 m. buvo atlikta tik 15 proc. darbų.

šukius prieš JAV ir žadėdami apginti Kubos socializmą.

INDIJA

Deli. Indija gali apsvaistinti galimybes atitraukti dalį savo pajėgų iš pasienio su Pakistanu, jei įsitikins, kad Islamabadas ilgą laiką sustabdė islamistų kovotojų srautą į Pakistaną teritorijas ir Indijos valdomą Kashmirą ir sunaikino jų stovyklas. Tačiau visa prie Kashmirą dalijantis Kontrolės linijos sutelkta Indijos kariuomenė nebus atitraukta bent iki spalio, kai šioje smurto kėriamoje valstijoje vyks rinkimai.

PAKISTANAS

Islamabadas. Pakistanas ketvirtadienį paneigė valstybėje viešinio JAV gynybos sekretoriaus Donald Rumsfeld teiginį, kad Kashmirą veikia ekstremistų tinklo „al Qaeda“ agentai. Pasak Pakistano prezidento Pervez Musharraf atstovo spaudai, „tai tipiškas bukas, kuriuo Indija siekia diskredituoti Kashmiro vietos gyventojų kovą dėl apsisprendimo (teisės)“, sakė atstovas.

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

ŠALFAS-gos JAUNUČIŲ KREPŠINIO PIRMENYBES PRISIMENANT

2002-ųjų metų ŠALFAS s-gos jaunučių krepšinio pirmenybės vyko Detroite gegužės 4 ir 5 d. Žaidynes organizavo ir sklandžiai jas pravedė Detroito LSK „Kovo“ valdyba ir gausios jos talkininkai.

Savaitgalis praėjo labai smagiai. Oras negalėjo būti puikesnis ir šilta pavasario saulutė atspindėjo suvažiusio energingo jaunimo akys.

Šeštadienio rytą Ladywood gimnazijos salėje, Livonia, MI, iškilmingam sportininkų paradiui išsirikiavo Šiaurės Amerikos-JAV ir Kanados 8-ųjų sporto klubų 47-ies jaunučių krepšinio komandos. Čia dalyvavo: Toronto „Aušra“, Toronto „Vytis“, Missisauga „Anapolis“, Hamiltono „Kovas“, Detroito „Kovas“, Čikagos ASK „Lituanica“, Clevelando „Žaibas“ ir Philadelphia „Aras“. Gausiausiai buvo atstovaujama Čikagos ASK „Lituanica“ su 18-ka komandų.

Po vėliavų įnešimo ir himnų

sugiedojimo pirmenybės atidarė ŠALFAS s-gos CV pirminkas Rimantas Dirvonis. Žaidėjus maloniai pasveikino ir sėkmės palinkėjo Pasaulio LB valdybos pirm. Vytautas Kamantas.

Po atidarymo prasidėjo rungtynės. Jos vyko net 5-se atskirose vietose. Šios 47-ies komandos sužaidė 85 rungtynes. Oi, kiek planavimo pareikalavo!...

Šeštadienį, 6:30 val. vak. sportininkai ir jų šeimų nariai gausiai dalyvavo šv. Mišiose Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje Southfield, MI. Padėką priklauso kun. Aloyzui Volskiui, kuris, pats būdamas geru sportininku, maloniai priglaudė jaunuosius mūsų krepšininkus.

Po Mišių vyko jaukus susipažinimo linksmavakaris Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Čia susirinko daugiau negu 500 asmenų. Čia jaunimas skaniai vaišinosi pica ir dešre-

Toronto „Aušros“ krepšininkės š.m. gegužės 4-5 d. Detroite vykusiose ŠALFAS s-gos jaunučių krepšinio pirmenybėse laimėjusios antrą vietą. Nuotr. Jono Urbono

lemis. „Kovo“ kavinėje ir suaugusiems buvo užkandžių ir gaivinančių gėrimų. Muzika rūpinosi Andrius Miliūnas ir Rimas Kasputis. Vaikai smagiai pašoko, o suaugę maloniai pabendravo iki 11-tos val. vakaro.

Sekmadienį vyko baigminės rungtynės, paskui laimėtojų trofėjų įteikimai ir žaidynių uždarymas.

Detroito LSK „Kovas“ nuosirdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems prie šių jaunimo žaidynių ruošimo ir pravedimo. Darbo buvo labai daug. Visų šiuos darbus įsijungusių dėka renginys buvo labai sėkmingas.

Paulius Jankus

ŠALFAS s-gos 2002 m. jaunučių krepšinio pirmenybių, Detroito vykusiuose gegužės 4-5 d., nugalėtojų — Čikagos „Lituanica“ berniukų B komanda su treneriais. ŠALFAS s-gos CV pirm. Rimantas Dirvonis kairėje ir PLB valdybos pirm. Vytautas Kamantas. Nuotr. P. Jankaus

Detroito „Kovo“ D grupės krepšininkės 2002 m. gegužės 4-5 d. Detroite vykusiose jaunučių krepšinio pirmenybėse laimėjusios pirmą vietą. Nuotr. K. Šontos

APIE KOVINĖS SAVIGYNOS KLUBO ĮKURTUVES IR ATEITĮ

Pirmiausiai noriu padėkoti visiems, kurie susirinko į kovinės savigynos „Combat Fighters“ klubo atidarymą, vykusį birželio 8 d. Taip pat ir tiems, kurie negalėjo atvykti, bet širdimi buvo su mumis. Labiausiai norėčiau padėkoti savo tėčiui Antanui Kevličiui, kuris tiek daug padėjo, bei savo draugams ir būsimiems klubo nariams Žydrui Leskauskui, Dariui Mikalauskui, Hariui Erikui Bruzgas, „Elkai“ — mūsų elektrikai. Taip pat savo treneriui ir kovinės savigynos sukūrėjui — Romualdui Navickui, kuris sugebėjo atidėti visus reikalus ir atvykti į klubo atidarymą. Specialus ačiū Metislovui ir Aldonai Labanauskams. Labai dėkingas mūsų kunigui Vaidotui Labašauskui, kuris nepabūgo klubo pavadinimo ir atėjo į pašventinti. Didelis ačiū Jaunimo centro valdybai ir jos nariams už nuosirdžią paramą. Taip pat dėkoju Romui Pukščui, padėjusiam mūsų naujam klubui finansškai.

Labai džiaugiasi, matydami ir jaunus, ir pagyvenusius lietuvius, kurie sėdėjo šalia vienas kito klubo atidaryme. Labiausiai visiems patiko rodamos ištraukos iš Europos čempionatų, kuriame lietuviai užėmė visas pirmas vietas. Pagaliau mes turėjome progos kartu pasidžiaugti mūsų lietuvių laimėjimais dideliame ekrane. Reikia tikėtis, kad ir toliau mes galėsime jais džiaugtis mūsų klube, kur planuojame rodyti dar ne vienas varžybas. Na, o vėliau, atikiu, mūsų tautos sportininkų pasiekimai bus transliuojami ir per nacionalinę JAV televiziją. Artimiausiomis dienomis planuojame transliuoti futbolo pusfinalius ir finalus, kurie vyks šį savaitgalį.

Šiek tiek apie klubo „Combat Fighters“ darbo valandas. Klubas dirbs nuo 7 val. vakaro iki 11 val. vakaro kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienius. Klube bus bokso kriausės, bokso ringas, dziudo ringas, taip pat štangos. Kiekvienas ras kažką, kas jam prie širdies. Bus mokoma bokso, kick-bokso, imtynių, visiško kontakto karatė ir kovinės savigynos, kuri apima visus išvardintus sportus. Vėliau planuojama speciali aerobikos grupė, skirta moterims, norintioms numesti svorį. Dabar jos gali tai daryti, boksudamos ir maišus. Tikras boksas numeta iki 2 kg svorio per gerą bokso varžybas. Rudenį planuojame turėti vaikų grupę, kuri treniruotųsi šeštadienį po šeštadienines mokyklas. Norintys sužinoti apie mūsų klubo mėnesinės narystės mo-

kestį, skambinkite tel. 773-581-7374. Klube nebus jokių metinių kontraktų ir klubo nariai galės nutraukti narystę kada tik panorės.

Galbūt kas nors norėtų ir galėtų paremti klubą? Klubui vis dar trūksta dziudo ir bokso ringų, saunos.

Jeigu žmonės nori paremti klubą, yra tokios rėmėjų aukos: sportavimo idėjos rėmėjas — 10 dol. per mėnesį, Lietuvos kovinės savigynos rėmėjas — 20 dol. per mėnesį, Lietuvos kovinės savigynos klubo rėmėjas — 30 dol. per mėnesį, sportininkų pasiekimų skatinimo rėmėjas — 40 dol. per mėnesį, Generalinis klubo rėmėjas — 50 dol. per mėnesį, Garbingas klubo rėmėjas — 50-100 dol. per mėnesį, Klubo garbės nariai — daugiau nei 100 dol. per mėnesį. Klubas, žinoma, priima ir vienkartinės aukas. Kad ir kokia ji bebūtų, ji tokia pat svarbi, nes parodo jūsų paramą klubui. Iš anksto esame dėkingi už bet kokią paramą.

Kaip patys suprantate, finansinis klubo stiprumas priklauso nuo jo narių skaičiaus ir nuo klubo rėmėjų pagalbos. Klubas nuomos išmokejimui vėliau užteks sportininkų mėnesinių įnašų, bet tam, kad mes galėtume dalyvauti varžybose, mums, aišku, būtina turėti rėmėjų. Prašau visus lietuvius, galintius prisidėti prie klubo paramos, skambinti man telefonu 773-581-7374. Jūsų parama užtikrins, kad mūsų sportininkai galės dalyvauti varžybose. Tie, kurie ne-

„UNITED SERBS“ — „LITUANICA“ 2-1

Ir antroji „Lituanica“ futbolininkų išvyka buvo nesėkminga: iš „Serbian Center“ aikštės Lake Villa, IL, teko sugrįžti be taško. Agresyviai žaidžiusiai serbų komandai teko nusileisti minimaliu rezultatu — 1-2.

Nors mūsų klubas vyrai žaidė energingai ir daugeliu atvejų buvo pranašesni už varžovus, tačiau laimė nebuvo jų pusėje. Ypač apmaudu, kuomet patioje rungtynių pabaigoje mūsų klubas neišnaudojo 11 metrų baudinio. Šios retai pasitaikantys progos realizavimas lietuvių komandai būtų garantavęs lygiąsias ir vieną tašką.

„Lituanica“, atsikrachiusi kitataučių futbolininkų, šiuo metu išgyvena žaidėjų stygių. Praėjusį sekmadienį jų tebuvo tik 12 ir treneriui Gediminui Jarmalavičiui nebuvo pasirinkimo — kuo pakeisti pavargusius futbolininkus labai karštą popietę. Žinant, kad keli pirmosios komandos futbolini-

DRAUGAS (USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Mūsų laikraštis išleidžiamas, pakvatinam už prenumeratą nesučiame. Prieš pavarde ir adresu, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumeratą galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	\$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpelis
Moderatorius — kun. Viktoras Krumpelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsinaujina, gavus prašymą, ka nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūria. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-pastas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už priimaną kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8280

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslelės, krūtys, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Ramsey Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330
Ištuviškai 815-744-8230
www.carterforurgeryandbreasthealth.com

A. A. ANTANO VIKTOROS ATMINIMUI

Floridoje neseniai mirusio buvusio LFR „Lituanica“ valdybos nario a.a. A. Viktoros atminimui, vėjetę gelį jo artimieji bei draugai suaukojo pinigų šio klubo naudai.

„Lituanica“ vadovybė pasiekė 295 dol. čekis su aukotojų pavarde. Klubas dėkoja visiems už šį gražų gestą, nes tai pirmas toks atvejis, kuomet, mirus klubo nariui, artimieji bei draugai paskyrė aukas klubo reikalam. Pažymėtina, jog po 50 metų šis klubas jau neteko bent šimtinės savo aktyvių darbuotojų.

Padėką priklauso visiems aukotojams, o a.a. A. Viktorai — amžino poilsio po didelių darbų bei rūpestių šioje žemėje.

* Lietuvos šachmatų federacija, pasibaigus valstybės čempionatui, prabilo apie kitais metais planuojamą didelį renginį — Vilniuje tikimasi surengti Europos čempionatą, į kurį susirinktų visi geriausi žemyno šachmatininkai.
(LŽ, Elta)

birželio 20 d., 7 val. vakaro, jie žais Buffalo Grove, IL esančiame „Schwaben Center“ aikštynė prieš „Vikings“.

Paskutinės pirmenybių rungtynės numatytos birželio 23 d., 3 val. p.p., vėl Lemonte. Tą sekmadienio popietę jų varžovs — dabar paskutinėje vietoje stovinti „Legovia“ komanda, kuri paskutiniu metu pagėjia nugalėti stiprias ekipas. Taigi mūsų klubams jau reikia rimtai pagalvoti apie ateitį.

E. Š.

BIRŽELIS MUMS PRIMENA BALTIJOS TAUTŲ GENOCIDĄ

IGNAS MEDZIUKAS

Prie Naujosios Vilnios geležinkelio stoties yra memorialinis paminklas, primenantis Lietuvos gyventojų golgotos kelius į tolimą, sunkiai įsivaizduojamą tremtį 1941 m. birželio mėnesį. Baltijos kraštų — Lietuvos, Latvijos, Estijos — žmonės tėvynėje ir už jos ribų kasmet susirenka šią dieną paminėti, vildamiesi, kad daugiau tokių prievartų kelionių šių tautų vaikai nepatirs.

Bolševikai, okupavę Lietuvą ir jos bendro likimo Baltijos rytinio pakraščio kaimynės, jau 1940-1941 m. pradėjo jų gyventojų, kaip tautinių grupių, genocidą, pasireiškusių kaliniu, deportacijomis, žudynėmis. Lietuvoje masiniai areštai vyko 1940 m. liepos 11 ir 12 d. naktį, apėmę daugiau kaip 2,600 asmenų, o iki 1941 m. birželio 22 d. — net apie 12,000 asmenų. Plataus masto areštai vyko 1941 m. birželio 14 d. naktį, kai buvo suimti ir deportuoti 34,260 asmenų, įvairaus amžiaus vyrų ir moterų, nuo neseniai gimusių kūdikių iki paliečių, gyvenimą baigiančių senelių; nuo buvusių valstybininkų, įvairių profesijų žmonių, organizacijų veikėjų, eilinių tarnautojų iki paprastų darbininkų.

Tremimai naktį, užpuolant ginkluotiems kariams ramiai miegančius gyventojus, buvo kaip perkūnas iš giedro dangaus. Daugeliui atrodė, jog jie nieko blogo nėra padarę, tai už ką juos turėtų iš savo namų išvesti? Keista, kad gyventojai iš anksto nebuvę painforuoti, kas jų laukia raudonųjų okupacijoje, nors buvo žinoma, kas vyksta kitur, kur raudonieji buvo anksčiau įkėlę koją. Gal buvo manoma, kad Lietuvai bus padaryta išimtis ar nenorėjo erzinti rusiškos meškos, kai raudonosios armijos igulos jau buvo įvestos į Lietuvos teritoriją. Kaip tyčia, iš vyriausybės pusės buvo stengiamasi tautą raminti, o tuos, kurie skleidė žinias apie sovietų įvedamą tvarką ir represijas, vadino gandonešiais bei gandogaudžiais.

Deportacijos palietė pirmiausia tuos, kurie dėl savo praeities veiklos, politinių įsitikinimų, socialinės kilmės ir buvusios padėties bolševikams atrodė pavojingi; taip pat tuos, kurie bolševikų okupacijos metu savo veikla ir antisovietinėmis nuotakomis galėjo būti pavojingi. Tokie turėjo būti izoliuoti ir sunaikinti.

Žinios buvo imamos iš archyvinės medžiagos, pildant anketas ar rašant biografijas.

Kiti represuojami remiantis agentūriniais pranešimais ar įskundimais. Tauta buvo suskaldyta į liaudį ir jos priešus.

1941 m. tremtiniai, daugiausia inteligentai, atsidūrė Vorkutos srityje, patyrė dideles kančias. Gyvų išliko vos vienas ar du procentai. Vorkutos šiaurėje buvo tiesiama geležinkelio magistralė. Atvežtieji turėjo dirbti dieną ir naktį, nepaisant nepalankių orų ir temperatūros 50 laipsnių šalčio, kur pūgos per metus siausdavo daugiau kaip šimtą dienų. Į tas statybas pateko ir daug lietuvių. Dėl žiaurių gyvenimo ir darbo sąlygų gyvų išliko tik vienas kitas, buvęs ypatingai stiprios sveikatos. Barakai buvo nekūrenami, nešvara, drėgmė ir šaltis retino dirbančiųjų eiles. Sergantieji kaliniai dažnai irgi buvo varomi į darbus, o ir maisto davynys buvo nepakankamas.

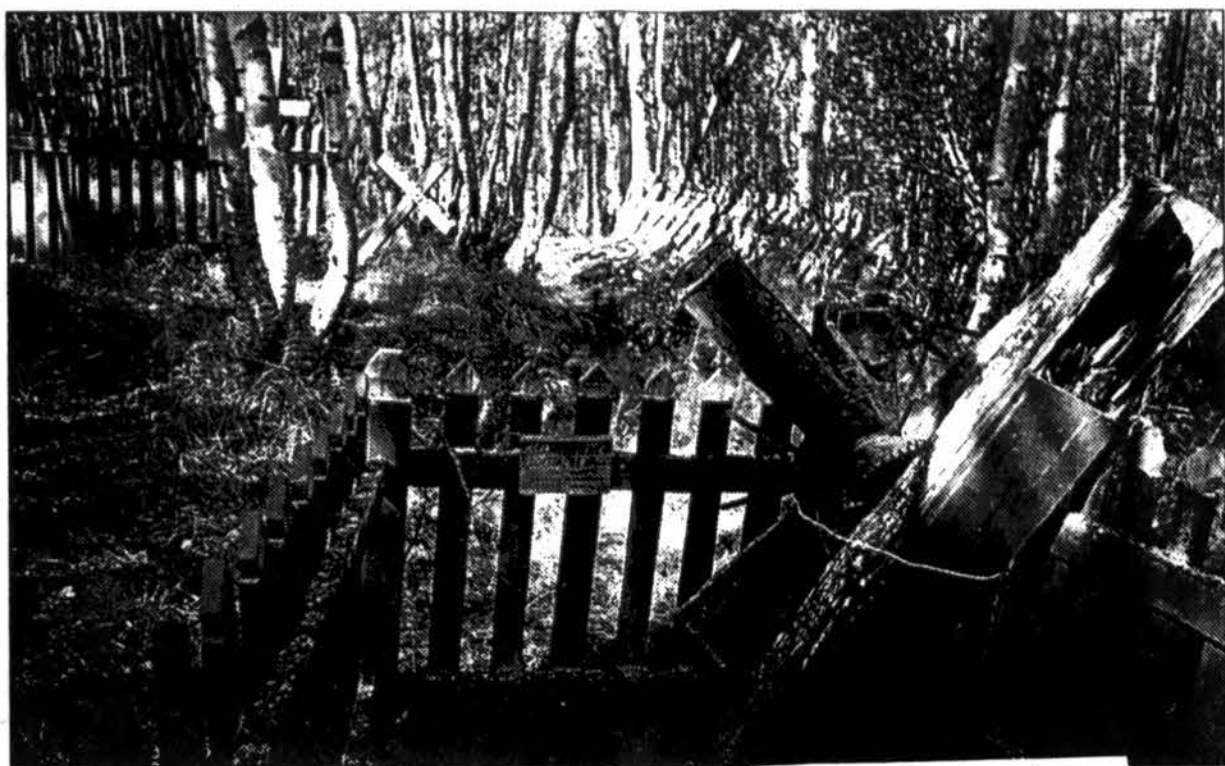
Petiorlago darbo kolonoose patekė nelaimingieji gyvenimo neapšildytose palapinėse. Nebuvo kur išsidžiiovinti avalynės ir drabužių. Utelėmis aptekę. 1941 m. žiemą dėl šalčio ir bado dauguma kalinių mirė. Iš čia buvusių 40,000 apie 15 procentų buvo lietuviai.

Jau vežant N.Vilnios geležinkelio stotyje, pajėgūs vyrai buvo atskiriami nuo savo šeimų. Kai kurie buvo nuvežti darbams miškuose, žvejyboje, prie miestų statybų ar sovchozuose. Deportacijos nutraukė kilęs karas. Bet dėl karo negalėjo būti jokio susisiekimo su Lietuva, todėl nelaimingieji tremtiniai negalėjo gauti iš giminių jokios paramos.

Atrodo, kad bolševikai norėjo sunaikinti net ir tuos žmones, kurie senatvės dienas leido, ramiai gyvendami savo namuose, bet anksčiau buvusius svarbesnėse valstybinio gyvenimo pareigose, nes, bolševikų terminologija, jie buvo traktuojami kaip socialiai pavojingieji elementai.

Aleksandras Stulginskis, buvęs 1920-1926 m. prezidentas, ramiai darbavosi savo ūkyje, kaip agronomas Jakubave, Kretingos valst., išvežtas į Kreslago Nižne Pojmenskiję lagerius, 1952 m. nuteistas 25 m. kalėti už aktyvią kovą su darbininkų klase, revoliuciniu judėjimu ir kitus išgalvotus nusikaltimus. Bausmę sumąžinus, iš kalnimo paleistas, išvyko pas žmoną, kuri irgi gyveno tremtyje. Grįžo į Lietuvą 1956 m., bet ir čia buvo sekamas saugumo. Mirė 1969 m.

Vytautas Petrulis, gabus finansininkas, 1922-1925 m. buvęs finansų ministeris, gy-

Rimvydo Raceno nuotrauka.

venęs Julijanavos kaime savo ūkyje, prie Aleksoto, išvežtas į Rusiją ir ten 1942 m. sušaudytas.

Donatas Malinauskas, nepriklausomybės akto signataras, gyvenęs Alviute, Vilkaviškio apskr., ištremtas į Sibirą, tenai mirė. Ir daugelis lietuvių inteligentų, ramiai senatvę leidusių ir į jokią politiką neįsijungusių susilaukė panašaus likimo. Atrodo, kad bolševikai stengėsi sunaikinti ne tik aktyviai veikusių valstybininkus ir visuomenininkus, bet ir tuos, kurie kadaise kūrė Lietuvos valstybę ar prie šio darbo buvo prisidėję. Taigi norėjo sunaikinti bet kokius nepriklausomos Lietuvos kūrime pėdsakus.

Deportacijos vadovavo sovietų saugumo generolas Ivan Serov, kuris pasižymėjo didele uolumu, ne tik paruošdamas Baltijos kraštų gyventojus išvežimams, bet vadovavo čekėnų, ingušų, kalmukų ir Krymo totorių tremimams; iš Rytų Vokietijos jo uždavinys buvo gauti žmones ir urano kasyklas. Už žmonių naikinimą ir kitus nuopelnus apdovanotas Lenino bei kitokiais ordinais. Vėliau už įvykdytus nusikaltimus tie pasižymėjimo ženklai buvo atimti.

Tremimus nutraukė kilęs karas ir vokiečių okupacija, bet 1944 m. grįžę bolševikai tautos genocido darbus tęsė. Skaiciuojama, kad bolševikinė tremtis palietė vieną dešimtadalį lietuvių tautos. Aiskiai buvo matoma, kad čia vykdoma rusifikacija, nes išvežtųjų į Sibirą namus užimdavo atkelti iš Sovietų Sąjungos rusakalbiai; ateiviai turėdavo privilegijas ir pirmenybę gauti butus naujuose namuose.

Povilas Pakarklis, 1940-1941 m. buvęs Lietuvos teisingumo komisaras, vėliau Vilniaus universiteto profesorius, propagavęs ir telkęs medžiagą, kad Lietuvai būtų priskirti prie Nemuno žemupio kairiojo kranto prie-

JAV LB KULTŪROS IR ŠVIETIMO TARYBŲ PRANEŠIMAS

2002 m. Premijoms skirti sudarytos komisijos ir tų komisijų pirmininkams prašoma siūlyti kandidatus:

Tautinių šokių mokytojos — Tautinių šokių institutas, pirm. Nijolė Pupienė, 7355 S. Whipple Ave., Chicago, IL 60629;

Žurnalisto-spaudos darbuotojo — pirm. Vytautas Volertas, 405 Leon Ave., Delran, NJ 08075;

Muzikos — pirm. Stasė Pautienienė, 4411 Los Feliz Blvd., Apt. 608, Los Angeles, CA 90027;

Radio ar radio darbuotojo — Teresė Gečienė, pirm., 1357 Gantt Dr., Huntington Valley, PA 19006-2731;

Dailės — pirm. Dalia Šlenienė, 12421 Archer Ave., Leont, IL 60434;

Teatro ar teatro darbuotojo — JAV LB Kultūros taryba, 2841 Denton Ct., Westchester, IL 60154.

Premijoms kandidatus iš JAV-se gyvenančių tarpo siū-

lo lietuvių visuomenė. Pasirašytame, su siuntėjo adresu laiške komisijai pristatoma: kandidato vardas, pavardė, adresas, telefonas ir bent trumpai raštu apibūdinama siūlomo kandidato asmens veikla.

Lituanistinės mokyklos mokytojo premijai komisija sudaro JAV LB Švietimo tarybą, pirm. Dalilė Polikaitienė, 1501 Valecroft Ave., Westlake Village, CA 91361, e-paštas: polik@gte.net. Kvietime JAV lietuvių visuomenę siūlyti Švietimo premijai kandidatus iš lituanistinių mokyklų mokytojų, kurie ilgus metus dirbo arba tebedirba mokytojų/vedėjų darbą, pasižymėjo lietuviško švietimo srityje ir vadovėlių bei knygų leidime.

Visoms premijoms pasiūlymus siųsti atitinkamiems komisijų pirmininkams iki rugsėjo 15 d.

Marija Remienė
JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė

nantieji plotai, siekiant Karaliaučius. Potsdamo konferencijai tą sritį priskyrus Sovietų Sąjungai, giliai išgyveno ir vienam savo artimam studijų draugui guodėsi: „Gerai, kad daugelis mūsų tautiečių išbėgo į užsienį. Jie ten triukšmauja, kad Lietuvoje terorizuojami gyventojai, deportuojami į Sibirą ir ten iš bado ir nepakenciamų gyvenimo sąlygų miršta, tai mes dar galime gyventi Lietuvoje. Kremlius komunistų buvo nutarta, kai Lietuvą užims raudonarmiečiai — Lietuvos gyventojus išvežti už Uralo, ir neapgyvendintą Sibirą, o Lietuvą apgyvendinti rusais“.

Matyti, kad jau palaipsniui visa tai buvo vykdoma. Remiantis 1955 m. statistiniais duomenimis, Estijoje vietos gyventojų sumažėjo 35 proc., Latvijoje 36 proc., Lietuvoje

32 proc. Baltijos tautos jautė, kad, vykstant rusifikacijos politikai, jų ateitis bus liūdna. Švedijos konsulas New York'e Dag S. Alander, anksčiau buvęs konsulu Sankt Peterburge, gerai susipažinęs su Baltijos tautų padėtimi sovietų okupacijoje, rašė: „Jei ilgiau būtų užtrukusi tokia padėtis, tai latviai ir estai būtų atsidūrę sunaikintų vietos gyventojų grupėje, panašiai kaip Amerikos indėnai ir eskimai. Etniniai latviai sudarė 52,3 proc., estai — 61,5 proc. Lietuvių padėtis dėl stipraus partizaninio pasipriešinimo buvo geresnė“.

Dabar, pagal 2002 m. „The New York Times“ almanachą, etniniai latviai sudaro 56,5 proc. bendro gyventojų skaičiaus, estai — 65,1 ir lietuviai — 80,1 procento.

Čia niekas mūsų nesustabdė. Miestelis buvo tuščias, tarytum apmiręs. Pervaziavus jį, lengviau pasidarė. Dabar vėl raicius. Vairuotojas igudęs, išvaziavus iš miesto, spaudė gana greit. Jei ne tas bauginimasis, galėjai tik važiuoti ir grožėtis aplinkos vaizdais. O popietė buvo tikrai graži: saulė švietė, kelias vingiavo tai per kalveles, tai per klonius, o aplinkui klestėjo pavasaris.

Kaip Elenutė mane nedrąsino, bet mano baimės jausmo nesumažino. Atrodė, taip ir lindo į galvą mintis, kad kas nors jau mus vejasi, o gal Giedraičiuose jau laukia milicija? Sėdėjau mašinoje, kaip žuikis svetimame darže, suglaudęs ausis, bijodamas net pro langą pažvelgti, kad nepagėdaujama akis manęs nepastebėtų.

Bet iki tol viskas klostėsi gerai. Privaziavome Giedraičius.

na tiesiog į Uteną, palikdamas piliakalnį toli šalyje. Atsisuktum apmirus. Pervaziavus jį, lengviau pasidarė. Dabar vėl raicius, o kelio galo dar nesimatė.

Dar keletas minučių ir jau įvaziavome į Uteną. Čia senas Ukmergės plentas, Basanaviciaus gatvė vadintas, kerta išilgai visą miestą. Greit pamaciau senuosius pašto rūmus, bestovinius kitoje pusėje plento. Tais laikais jie buvo gražūs, balti su kolonomis priekyje. O dabar atrodė lyg susitūpę, susmukę į žemę. Ukmergės plentas, platus, didingas kelias, jau tais laikais per visą miestą asfaltu padengtas, dabar atrodė lyg susiaurėjęs, didžiulių medžių apgaubtas, tarytum pasivaikščiojimo aleja. Ir pats miesto centras neatrodė toks didelis kaip tada.

Pavažavę kiek plentu, įsukome į man prisimenamais

DRAUGAS, 2002 m. birželio 14 d., penktadienis

3

Danutė Bindokienė

Taip tolima ir kartu taip gimininga

„Mes gimėme tą naktį, kai vilkė atsivedė vilkiukų/ Parvyčiui, riauvojant liutui, mums parinko vardus/ Mus motinos erelių guztose išmaitino/ Tėvai gi jaučius sutrūdyt išmokė...“

Tai žodžiai iš Čecėnijos himno. Jau iš tų kelių eilučių aišku, kad tauta neeilinė, nes jose skamba narsa, išsūkis ir pasiryžimas. Tai tauta, kuri nekeliaklupsčiauja, nelenkia galvos prieš svetimuosius, nepaisant, kiek galingesni, gausesni jie yra. „Niekada ir prieš nieką mes nebūsime nuolankūs/ Mirtis ar Laisvė — tik viena iš judviejų mums lem-ta...“ — šiuos spėjimus tarytum patvirtina dvi tolimesnės to himno eilutės.

Kas turėtų drąsos tokios tautos žmones pavadinti teroristais ar banditais, jeigu jie kovoja su okupantu už savo laisvę, nepriklausomybę? O visgi drįsta. Net vienos galingiausių valstybių sekretorius — Colin Powell. Amerikos atstovai, besilankydami įvairiose pasaulio valstybių sostinėse, turėtų labai atsargiai ir apdairiai kalbėti, ypač apie dalykus, kuriuos jie nedaug pažįsta, kuriuos ypač šališkai prižasta agresoriai. Šiuo atveju Rusijos prezidentas Vladimir Putin, kuris jau ne kartą yra pareiškęs, kad nenugalimieji čecėnai nėra jokie patriotai, kovojantys dėl savo tautos nepriklausomybės. Jie — eiliniai teroristai, tad Rusija turi lygiai tokią pat teisę imtis visų galimų priemonių, kovojant su teroristais čecėnais, kaip Amerika ir jos sąjungininkai Afganistane ar kuriame kitame pasaulio krašte.

Dar neseniai buvo laikas, kai Vašingtonas Rusijos agresiją Čecėnijoje smerkė. Bet tai — prieš pernai rugsėjo 11-ąją. Dabar už Putin palankumą ir pažadėtą paramą JAV prez. George W. Bush (ir jo kabinetas bei vyriausybė) yra linkęs su viskuo sutikti ir nuolaidziauti. Net ir su aiškiais rusų kariuomenės smurto veiksmiais, vadinamosiomis „valymo operacijomis“, kurias nuolat vykdo Čecėnijos kaimuose ir miesteliuose. Tik retkarčiais dar JAV žiniasklaidoje pasirodo kritika ir prieš Maskvą, kurios įsakymu čecėnai žudomi, terorizuojami, ir prieš Vašingtoną, kuris jau atsisako matyti ir girdėti. Vienas tokių kritikos straipsnių išspausdintas „The Economist“ žurnale birželio 8 d.

Mums kyla klausimas: iki kokie laipsnio JAV prezidentas nusileisutis Kremlui, jeigu

laikais vadintą Ladygos gatvę. Privaziavome buvusią turgavietę, dabar vos atpažįstama. Taip besizvalgant, net nepastebėjau, kaip privaziavome prie bažnyčios. Čia trumpam sustojome bent akis paganyti. Jei būtų buvę kitiškos aplinkybės, tikrai būčiau išlipęs iš mašinos pasidairyti, pasižiūrėti ir nuotraukų prisiminimui pasidaryti, bet dabar tegalėjau tik pro mašinos langą akis pasotinti tuo reginiu ir buvo viskas, nes baimės jausmas nuo tokio žingsnio laukė, kad kokia nepageidaujama akis neatkreiptų dėmesio į vienintelę mašiną prie šventoriaus bestovintį.

Kiek pastovėję, pajudėjome toliau. Pasirodė, kad mano brolio sumanymas buvo ne tik atgabendanti mane į tėviškę pasidairyti, bet pravežti ir pro tas vietas, kurios, jo manymu, dar tebebuvo gyvos mano atmin-

tasai pradėtų nuoseklų žygį susigrąžinti (ar kaip kitaip kontroliuoti) buvusias sovietų imperijos valdose nepriklausomas valstybes, įskaitant Lietuvą?

Tas klausimas ypač pasąmonėje šnibžda kaip tik dabar — pačiame birželio viduryje, kada Lietuva prisimena vieną juodžiausių savo istorijos laikotarpių. Viskas į tą laikotarpį sutelpta: pirmoji bolševikų okupacija; pirmieji lietuvių patriotų areštai, vėliau trėmimai, žudymai; pirmoji ir vis stiprėjanti rezistencija; partizanų kovos; spontaniškas tautos sukilimas Antrojo pasaulinio karo pradžioje.

Čecėnija ir Lietuva — taip geografiškai toli viena nuo kitos, bet taip ideologiškai arti. Abi jos pamilę laisvę, abi pasiryžusios už ją kovoti, negailint nei jėgų, nei gyvybės.

Galėtume sakyti, kad prieš daugiau kaip penkiasdešimt metų Lietuva savo laisvės kovą pralaimėjo. Bet ar tikrai? Laisvės troškimo sėkla, pasėta į mylimos tėvynės žemę, palaistyta jos vaivų krauju, tiesa, ilgai augo, net skurdo, bet pagaliau visgi prازیdo. Nepriklausomybės akurimo Akto. Deja, tai nebuvo stebuklingas papartio žiedas, kurį radęs, žmogus bematant tampa turtingas ir laimingas. Gal dėl to daug lietuvių jaučiasi tarytum nusivylę ar apvilti. Tačiau gerovė — ne bibliškoji manna, dykumoje kritusi tiesiai į alkanas žydu tautos burnas. Tik pasakose viskas įvyksta „tuojau pat“ — tikrovėje reikia daug pastangų, kantrybės ir darbo, kad ji būtų pasiekta. Šiuo metu lietuvių tautai būtina prisiminti, kokių kelių reikėjo eiti, kol priartėjo prie tikslo: 1990 m. Kovo 11-osios. Birželio vidurys kaip tik sutiekia tą progą.

Lietuva pamini Gedulo ir vilties dieną. Tai prasmingas paminėjimas: pirmoji jo dalis grąžina praeitį, primindama, ko pamiršti tauta niekuomet neturės teisės. Antroji kreipia akis į šviesesnį rytojų, ragina tikėti, kad tos baises praeities dienos nebeįgis. Žinoma, jeigu tauta budės ir stebės — tiek savųjų veiklą, tiek užsienyje besivystančius įvykius.

Nedaug Lietuva gali padėti čecėnams. Tai jų šventa kova. Bet mes galime pareikšti bent moralinę paramą. Čecėnai savo troškimų neatsisakys: „Kartu su kalnų ereliais mes išaugome laisvi... Niekada ir prieš nieką mes nebūsime nuolankūs...“

tyje. Taigi viena tokių buvo ir Utenos gimnazija. Nebuvo ji toli nuo bažnyčios. Pavažiavus keletą kvartalų, Kuktiškių gatvėje ir privaziavome ją. Didelis raudonų plytų pastatas dar tebestovėjo gana toli nuo gatvės, o privaziuoti arčiau prie jo ir pats vairuotojas nežinojo, nors čia pat Utenoje gyveno. Pasirodė, kad reikėjo nuo paslaugos. Net ir po trisdešimt metų tas vietas dar gerai prisiminiau. Artiau prie tų rūmų privaziuoti galėjai šaltine gatve, kuria mano laikais naudojosi privaziavimui prie kitų dvaro pastatų, tuo patiu ir gimnazijos rūmų. Kada vairuotojas buvo begrįžęs atgal, aš tą mintį jam pasakiau ir už minutes jau buvome prie priekinių pastato durų, pro kurias senais laikais tūkstantis kartų buvo vaikščiota.

Bus daugiau

ISPŪDŽIAI IŠ PIRMO APSILANKYMO SOVIETINĖJE LIETUVOJE

JONAS INDRIOŪNAS

Nr.21

Juk nebuvo abejonės, kad kas nors mus matė iš viešbučio išeinant, gal net ir dabar mus seka? Gal pakeliiui sulaukys, dokumentų patikrinti, kurių su savimi aš neturiu, kas tada būtų?...

Tokias savo mintis aš jau greit pasakiau, bandydamas net atkalbėti nuo tokios kelionės. Bet ji nenorėjo net klausyti, tik drąsino: „Nebijok, viskas išeis gerai. Mūsų jau viskas sutvarkyta. Nijolė ir Bronius žino apie tai ir jei kas apie tave teirautųsi, jie žinos ką atsakyti. Būk ramus, ne šuo nesulos“...

Graziai ji kalbėjo, bet baimės iš mano galvos nepaša-

lino. O aš vis dar bandžiau atkalbėti nuo tos kelionės, kad, iki nuvažiuosime toki kelią apie 120 kilometrų, mažai beliks laiko ten viskuo ir pasi-grožėti, nes laikrodžio rodyklė jau kryo žemyn.

Bet ji buvo užsispyrus, tik kartojo, kad nesijaudinčiau. Tik paminėjus, kad galime būti saugumo sekami, ji jau rimčiau atkreipė dėmesį. Kiek pagalvojusi, pasakė vairuotojui pasukti į šalutinę gatvę ir keletą minučių palaukti, pasižiūrėti, ar kas mūsų neseka? Vairuotojas neprieštaravo, greit įsuko į pasitaikiusią šalutinę gatvę ir sustojo. Atrodė, nieks mūsų nesivijo. Pastovėję keletą minučių ir

MAIRONIO AŠARA

Šie metai (2002 m.) yra Maironio metai — septyniadesimt metų nuo jo mirties. Šiai datai artėjant, noriu prisiminti vieną mažą jo gyvenimo momentą.

Tai buvo 1932 m. birželio 15 d. Tą dieną visos Lietuvos mokyklos baigė savo mokslo metus. Juos baigė ir Kauno seminarija, ir teologijos-filosofijos fakultetas. Ta proga Maironis, kaip tos Kunigų seminarijos rektorius, pasakė trumpą žodį. Paprastai, Maironis savo paskaitose nevartodavo poezijos, bet šį pirmą kartą mes išgirdom ir keletą poetiškų žodžių.

Jis kalbėjo: „Šiuo metu žydi Lietuvos pievos ir laukai. Lietuva paskendusi žieduose. Jūs esate mūsų jaunimo žiedai, ir tegul pajunta Lietuvos miesteliai ir kaimai, kad jūs sugrįžote pas juos...“

Po šios kalbos visa seminarija ėjome į garlaivių uostą prie Vytauto bažnyčios, Nemuno krante. Iš čia plauksime į Kačioniškį, kuris yra ant Nevežio upės kranto. Ten gražioje Nevežio pakranteje turėsime savo išvyką. Sėjome į garlaivį ir užėmėme žemutinį denį, o ant viršutinio, mažesnio denio, priekyje stovėjo vienas Maironis, už jo kiek toliau — profesoriai. Tarp jų buvo — prof. St. Šalkauskas, prof. P. Dovydaitis. Tarp jų buvo ir Vatikano nuncijus Bartaloni, kurį globėjo ir su juo visą laiką prancūziškai kalbėjo prel. prof. K. Šaulys. Su Maironiu niekas nekalbėjo ir, atrodo, jis sąmoningai buvo paliktas vienas, paskendęs savo mintyse.

Laivui pajudėjus plaukti, seminaristai, kurių buvo 220 jaunų vyrų su stipriais ir gražiais balsais, pradėjo dainuoti. Tenorams lydėjo Povilas Astauskas, bosams — Juozas Jaraševičius. Ir nuo jų dainų, atrodo, virpėjo net Nemuno krantai. Jie užtraukė Maironio

„Lietuva brangi“, o priartėjus prie Nevežio upės, jie pakartojo ir refreną: „Ten susimąstęs tamsus Nevežis... jo gilią mintį težino Dievas...“

Man teko būti arti to aukštesnio denio, ant kurio stovėjo Maironis. Aš pažūrėjau į jį ir nustebeu — Maironis verkė...

Ir dėl ko ta ašara? Ar tai džiaugsmo ašara, girdint, kad jo kūryba, jo poezija įsmigo į Lietuvos jaunimo širdis?

Ar tai buvo skausmo ašara? Galejo būti ir tai, nes tuo metu Kaune buvo maža grupelė studentų, kurių nei vienas iš jų nebaigė universiteto, bet dėjos labai mokytas, moderniais ir dideliais poetais. Jie kūrė įvairias literatūras „sroves“ ir jų, ir visos Lietuvos naujos kartos vardu — niekino Maironį ir jo poeziją... Jų mokslo darbų nei poezijos — nieko neišliko, tik atrodo, skausmas Maironiu paliko, kurį jis savo paskutinėje poezijoje skaudžiai išgyveno.

Ir trečia priežastis — gal jau artimos mirties nuojauta — tą liūdesį jam nešė, nes po šios kelionės Nemunu, po maždaug dviejų savaitių — Maironis mirė.

Šis labai mažas ir smulkus Maironio gyvenimo akimirksnis — aš manau daugumai buvo ir liko neįdomus ir nereikšmingas, bet kažkodėl šis momentas įstrigo į atmintį po septyniadesimties metų nedingo iš atminties. Artėjant jo mirties datai, aš tą įvykį prisimenu, tik atsakymo — kodėl ta ašara krito — nerandu ir nesurasiu. Gal reikia šia proga prisiminti Carduci žodžius: „Prašina laikas, kaip pelkių ugnys, tik poeto dainų archangelas neša...“ Tai gal ir mūsų didžiojo poeto Maironio dainas, džiaugsmus ir ašaras — archangelas į dangų nušė — amžiams.

Ignas Urbona

Poeto Maironio statula Kaune.

ČIKAGA IR APYLINKĖS: už lietuviško pasaulio ribų

DAINININKAS
APKALTINTAS
PORNOGRAFIJA

Populiarusis Čikagos dainininkas, R & B žvaigždė R. Kelly praėjusią savaitę apkaltintas pornografija, į kurią įjungti nepilnamečiai. Jis yra areštuotas ir laukia teismo. Didelį religinių bendruomenių vadovų ir tėvų pasipiktinimą sukėlė, kad „roko žvaigždė“ ne tik turėjo lytinius santykius su keturiolikmete mergaite, bet tą veiksmą filmavo. Tai dar vienas įrodymas, kad vadinamosios „seksio

kultūros“ epidemija siauria visame krašte, užkrėsdama vis jaunesnius ir jaunesnius vaikus. Ją daugiausia ir platina populiariosios muzikos atlikėjai, filmų aktoriai, sporto žvaigždės, kurie yra įsitikinę, kad jiems viskas galima ir leidžiama. Galbut R. Kelly atvejis kiek atvers visuomenės akis.

DIAGNOZė — Vėžys

Čikagos mero žmona Maggie Daley šiomis dienomis sužinojo, kad turi krūtų vėžį. Liga atrasta kasmetinės mamogramos metu Northwestern Memorial ligoninėje. Maggie Daley yra 58 m. amžiaus — tai tik viena iš 200,000 moterų šiame krašte, kurioms šįmet gresia krūtų vėžio pavojus. Visgi Amerikoje yra 2 mln. moterų, kurios šią ligą nugalėjo ir gyvena, tad mero žmonai prognozė dar nėra tragiška.

Džiaunisiai krūtų vėžiu suserga moterų, peržengusių 40 m. amžiaus ribą. Daugiau pavojaus toms, kurių šeimos jau kas sirgo krūtų vėžiu, kurios mėgsta išgerti, arba po menopauzės gerokai pastorėja. Todėl vyresnėms moterims patariama dažnai tikrinti krūtis ir kasmetinė mamograma.

VĖL SUMAŽEJO KRAUJO ATSAUGOS
Po pėnai rugsėjo 11-osios amerikiečiai gausiai aukoję savo kraują, kad būtų įmanoma padėti sužeistiesiems, tačiau šiuo metu kraujo atsargos — ir aukotojų skaičius — vėl gerokai sumažėjo. Čikagos sveikatos institucijos ir Raudonasis Kryžius rūpinasi, kad

VĖL SUMAŽEJO KRAUJO
ATSAUGOS

gramos metu Northwestern Memorial ligoninėje. Maggie Daley yra 58 m. amžiaus — tai tik viena iš 200,000 moterų šiame krašte, kurioms šįmet gresia krūtų vėžio pavojus. Visgi Amerikoje yra 2 mln. moterų, kurios šią ligą nugalėjo ir gyvena, tad mero žmonai prognozė dar nėra tragiška.

šią vasarą kraujo stoka gali tapti kritiška, jeigu daugiau žmonių neaukos kraujo.

APKALTINTI
ŽMOGŽUDYSTĖ

Michael Murphy (21 m.) ir Edward Williams (18 m.) apkaltinti žmogžudystė, nes peršovė neščią moterį, šoviny pasitaikė į jos 6 mėn. kodėl ji ji nužudė. Cook apskritys teisėjas žmogžudžius iki teismo paleido už labai didelius užstatų: Murphy už 1 mln. dol., Williams — 850,000 dol. Jeigu šie vyrai bus teismo baudžiami už negimusio kūdikio nužudymą, tai kodėl už abortų metu nužudomus kūdikius niekas nebaudžia?

SUSIDURė TRAUKINIAI

Du keleiviniai perpildyti Metra traukiniai šį trečiadienį dėl kol kas neišaiškintų priežasčių susidūrė Auroroje. Apie 30 keleivių buvo sužeisti, bet nelabai pavojingai. Kadangi abu traukiniai tuo metu važiuojo labai pamažu, vagonai abu traukiniai tuo metu važiuojo labai pamažu, vagonai abu traukiniai tuo metu važiuojo labai pamažu, vagonai abu traukiniai tuo metu važiuojo labai pamažu.

Trumpai apie viską

Seimas pritarė
siūlymui paankstinti
pensijos amžių

Atkelta iš 1 psl.

Tačiau jis kas metai pailginamas 6 mėnesiais. Šiuo metu galiojantys įstatymai numato, kad iki 2006 metų vyrų pensinis amžius turi būti padidintas iki 62,5 metų, o moterų — iki 60 metų.

„Aš manau, kad mes pirmieji pradedame tendenciją kaiti Europos Sąjungoje mažindami, o ne didindami senatvės pensijos amžių. ES jau svarstoma, kad tai, ko gero, nėra pats geriausias kelias“, sakė V. Martišauskas.

Minėto įstatymo svarstymas numatytas Seimo rudens sesijoje. (BNS)

* Medikai šiemet galės atlikti dvigubai daugiau kaučių čiuptų persodinimui nei planuota — pataisyta biudžetinė šioms operacijoms papildomai planuojama skirti 2,4 mln. litų. Kaučių čiuptų persodinimo Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikose laukia 83 suaugusieji ir vaikai. (R. Elta)

* Izraelio valstybinė oro bendrovė „EL AL Israel Airlines“ ketina pradėti skrydžius iš Tel Avivo į Vilnių. Bendros Lietuvos ir Vokietijos komercinių skrydžių aptarnavimo bendrovės „Litcare“ direktorius Vidmantas Vaškys pranešė, kad Izraelio bendrovė, siekdama maksimaliai užtikrinti savo piliečių saugumą, kelia ypatingus saugumo reikalavimus. (BNS)

* Lietuvos kiokušin karatė kovotoja Sandra Stanėvičiūtė iš Budapeštos (Vengrija) vykusio pirmenybių parvežė Europos čempionės bronžą. (BNS)

* „Mažeikių naftos“ gamyklą valdanti JAV bendrovė „Williams“ Amerikoje turi problemų. „Williams“ atstovai pranešė apie pelno planų mažinimą. Bandydami taisyti padėtį, JAV bendrovės vadovai prabilo apie būsimą darbuotojų atleidimą bei bendrovės veiklos strategijos keitimą. Kai kurių Lietuvos ekonomistų teigimu, šios naujienos gali atsiliepti „Mažeikių naftos“ ateičiai bei paskatinti amerikiečius pamažu Lietuvos bendrovės valdymą perduoti Rusijos bendrovei „Jukos“. (L2, Elta)

* JAV firma „Penninox“ prieš 5 metus buvo pareiškusi ketinimus Klaipėdoje statyti plieno ruošinių gamyklą ir investuoti į ją 50 mln. JAV dol. UAB „Penninox Baltica“ prieš metus gavo tam tikslų sklypą. Tačiau šios dukterinės įmonės vadovė teigia jau senokai negavusi iš savo darbdavių jokios informacijos apie gamyklos statybą. Klaipėdos savivaldybės Žemėtvarkos skyriaus duomenimis, „Penninox Baltica“ turi 30,000 litų įsiskolinimą už 5,1 hektaro sklypo nuomą. (R. Elta)

* Suomijos pasieniečiai Lietuvos Valstybės sienos apsaugos tarnybai (VSAT) padovanavo sensorinių sienos apsaugos priemonių, kurių vertė — 35,000 eurų. (BNS)

* Lietuvos kiokušin karatė kovotoja Sandra Stanėvičiūtė iš Budapeštos (Vengrija) vykusio pirmenybių parvežė Europos čempionės bronžą. (BNS)

* Per pastarąjį mėnesį JAV doleris Lietuvoje atpigėjo 14 centų. Lietuvos banko specialistai teigia sulaukę gyventojų skundų, jog neva bankai dirbtinai sukelia dolerio kurso kritimą lito atžvilgiu, nes visame pasaulyje doleris nekrenta. „Aišku, labiausiai nukentčia tie, kurie neklausė bankų analitikų patarimų“, sako Lietuvos banko Pinigų politikos departamento direktorius Raimondas Kuodis. Anot jo, turintiems indėlius doleriais, dabar tenka spręsti dilemą: ar laukti, kol doleris vėl sustiprės, ar jau dabar keisti dolerius į litus ir eurus. (L2, Elta)

* Pernai iš Lietuvos į užsienį vasarą legaliai dirbti išvyko per 3,000 studentų, šiemet tokių — beveik dvigubai daugiau. Niekur negalintys išvykti paaugliai vasarą griebiasi dėl kokio darbo. Deja, darbdaviai vengia priimti nepilnamečius, o darbo biržose jiems siūlomas tik mažai apmokamas darbas. Pasak paauglių, daug pelningiau plauti mašinas ar sankryžose pardavinėti laikraščius. (L2, Elta)

* Valstybinio matematikos brandos egzaminą neįlaikė 7,5 proc., biologijos — 3,8 proc. moksleivių. (BNS)

* Seimo nariui Vytautui Šustauskui gali tekti atsisveikinti su išsipildžiusia svajone — turėti nuosavą motociklą. Seimo Etikos ir procedūrų komisijos vadovas Algimantas Salamakas svarsto, ar per baikerių šventę Kaune dovanų gautą motociklą V. Šustauskas neturėtų perduoti valstybės žinion. Mat Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymas

Ir iš kitų JAV-jų

NEGALI SUSTABDYTI
GAISRŲ

Colorado valstijoje dėl šimtų išsigalėjusių sausros ypač pagausėjo miško gaisrų. Manoma, kad šis, vienas nuostoliausių gaisrų, prasidėjo šeštadienį dėl neatsargaus iškytų laužo. Nuo praėjusio šeštadienio gaisrai jau nusiaubė 90,000 akrų plotą ir priartėjo prie Denver miesto. Nors pačiam miestui pavojaus nėra, bet dūmai jau dabar trukdo eismą ir gyventojams kvėpuoti.

Daug žmonių turėjo palikti savo namus, daug prarado visą turtą. Kadangi artimoje ateityje sinoptikai nenumato skalesnio lietaus, dar ilgai ir intensyviai reikės patiemis žmonėms su gaisrais kovoti.

HOLLYWOODAS NORI
NEPRIKLAUSOMYBĖS

Hollywood, Calif., jau seniai žinomas, kaip JAV filmų sostinė. Jis taip pat yra Los Angeles miesto dalis. Tačiau, jeigu viskas vyks, kaip numatyta, tas gali pasikeisti jau

• SKELBIMAI •

PASLAUGOS

ELEKTROS

[VEDIMAI-PATAISYMAI.
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ NAMŲ SVEIKATOS

IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr.
Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654
773-581-8654

V.A.L. Auto Servisas.
Atliekame visų variklio ir važiuoklės darbus. Variklio kompiuterinis patikrinimas. Nuolatiniams klientams nuolaidos. Parduodame naudotus automobilius. 3800 W. 79 St. Tel. 773-582-0183; 773-582-0184. Kalbame lietuviškai.

A & S 24 HRS. 7 DAYS
773-631-1833
773-617-6768
FREE ESTIMATE
Apšildymo ir šaldymo sistemų
visapusiškas aptarnavimas ir
instaliacija
Vandens šildytuvai
Karnival
Garmin boileriai
Centrinė šaldymo sistema

SIULO DARBA

Reikalingi darbuotojai parduotuvėms valymui TN ir IN valstyjose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 615-554-3161.

Window Washers Needed! 40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Chicago and Milwaukee area. Tel. 800-820-6155.

Amerikiečių firmos reikalingi patyrę darbuotojai „siding“ darbams. Anglų kalba nebūtina. Tel. 847-340-9088, nuo 9 v.r. iki 5 v.v.

Cobblestone Development, Inc. is looking for a person to maintain 12 small buildings. Must be able to do minor repairs. Excellent opportunity for the right person. Good starting salary. Must speak English. Call 773-929-9276.

numato apribojimus gauti dovanas. V. Šustauskui už renginio reklamą motociklą padovanavo Kauno bendrovė „Automoderna“. (L.R., Elta)

* Bado streikų bangai Lietuvos įkalinimo įstaigose toliau plintant, Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas Alvydas Sakalas pareiškė, kad nuteistųjų reikalavimai pagerinti maitinimą yra nepagrįsti. „Jie pagaidauja, kad maistas būtų ge-

NEKILNOJAMASIS TURITAS

Century 21
New Vision
Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
DANUTĖ
MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus
mieste ar priemiestyje, kreipkitės į
DANUTĖ MAYER. Profesionalia ir
sąžininga patarėja nuo 1986 m.
Nuosavybės įkainavimas veltui.

GREIT PARDUODA

Landmark
properties
Bus.: 773-229-8761
Res.: 708-425-7160
Mobil: 773-590-0205
Pager: 630-314-4330
RIMAS STANKUS
• Čikagoje ar priemiestyje
• Greitis ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant
paskolą
• Pensininkams nuolaida

Profesionali kirpėja, gyvenanti Berwyn, teikia savo paslaugas. Kerpa vyrus ir moteris, dažo plaukus, antakius ir blakstienas. Gali atvykti į namus. Tel. 708-415-7952, Dalia

Atlieku dažymo darbus iš lauko ir vidaus. Butų remontai už prieinamą kainą. Tel. 708-420-6790, Algirdas.

PARDUODA

Kaune parduodamas naujai statytas „condominium“. Skambinti tel. 011-370-37-314898, Jurgis.

Lietuvių tautinėse kapinėse parduodama kapavietė nuo tvoros pirmoje eilėje. Kaina \$375. Tel. 847-864-0171, palikti žinutę.

„DRAUGO“ skelbimų skyrius 773-585-9500

roka geresnis, negu tas, kurį šiandien valgo eiliniai pensininkai“, teigė A. Sakalas. Jam antrino ir teisingumo ministras Vytautas Markevičius. „Šiandien daugelis laisvėje gyvenančių žmonių maitinasi sąlyginai blogiau, negu nuteistieji“, sakė ministras. A. Sakalo nuomone, daugiausia problemų įkalinimo įstaigose kyla dėl jų perpildymo, tačiau ši problema nebus greitai išspręsta. (BNS)

namečių gaujai. Išauklėtas kataliku, kalėjime susipažino su islamu tikėjimu ir tapo musulmonu, pakeisdamas pavardę į Abdullah al-Muhajir.

Vėliau išvyko į Pakistaną ir Afganistaną, kur įsijungė į „Al Qaeda“ dalinius ir buvo išmokytas įvairių teroristinių veiksmų, įskaitant, kaip pasigaminti ir susprogdinti „dirty bombs“. Kadangi Padilla visgi buvo Amerikos pilietis, tikėta, kad jam bus lengviau patekti į šį kraštą ir atlikti teroristinius veiksmus. Tačiau FBI sužinojo apie tuos ketinimus, vyras buvo sekamas ir pagaliau areštuotas. Taip išvengta bent vieno pavojaus.

PABRANGS PAŠTO
PATARNAVIMAI

Nuo š.m. birželio 30 d. JAV paštas vėl pakels laiško persiuntimo kainas. Nuo dabar mokamų 34 centų paprasto laiško pasiuntimas (1 uncijos svorio) kainuos 37 centai, kiekviena papildoma uncija — 23 c.; atvirukai — 23 c. Pabranginti ir kiti pašto patarnavimai.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Didžioji „Draugo“ gegužinė įvyks liepos 28 d., sekmadienį. Taigi jau pats laikas pradėti kaupti laimikių skrynias! Visus raginame apsižvalgyti ir ilgai nelaukiant šią skrynją praturtinti savo suvenyrais, paveikslais, papuošalais, liaudies dirbiniais, mediniais drožiniais, vazelėmis, namų apyvokos reikmenimis ir kitais gražiais daikteliais, net pinigais! Šiuos labai pagaidujamus laimikius į „Draugą“ galite pristatyti pirmadienį – penktadienį administracijos darbo valandomis – nuo 8:30 val. iki 4:30 val. p.p. Būsime nuoširdžiai dėkingi!

Birželio 16 d., sekmadienį, Cicero lietuvių telkiniu vyks tragiškųjų birželio įvykių minėjimas. Cicero LB valdyba ir ALTO skyriaus valdyba kviečia ne tik šio telkinio lietuvius, bet ir svečius iš apylinkių į šį paminėjimą atvykti, taip pagerbiant savo brangius tautiečius, žuvusius ir kentėjusius Sibiro taigose. Minėjimas prasidės 9 val. šv. Mišiomis Šv. Antano parapijos bažnyčioje, tuoj po Mišių parapijos salėje – akademine ir menine programa. Žurnaliste Audronė Škiudaitė skaitys pasakaitą, meninę programą atliks Jūratės Lukminienės vadovaujamas parapijos choras. Prieš pradėdami minėjimą, LB rengėjai pavaišins namie gamintais koldūnais, pyragais ir kavute. Visi kviečiami ir laukiami.

Tėvo dienos pietūs Pasaulio lietuvių centre vyks šį sekmadienį, birželio 16 d., 1 val. p.p. didžiojoje centro salėje. Vaisinsime darbščius lietuvių namie gamintais koldūnais, salotomis, sriuba. Atvykite!

„Draugo“ knygynėlyje

Alfonso Šešplaukio knygynėlyje, J. G. Herderis ir baltų tautos, išleistoje 1995 metais Vilniuje, bandoma atskleisti vokiečių klasiko, literatūros bei istorijos tyrinėtojo ir humanisto J. G. Herderio (1744-1803) ryšį su baltų tautomis, jo domėjimąsi tautiškumo bei liaudiškumo problema žmonių istorijoje. Skyrelyje apie Herderio ryšius su Lietuva pasakojama, kaip vokiečių tyrinėtojas žvelgė į Lietuvos ir Lenkijos politinę, kultūrinę padėtį, kaip mąstė ir rašė apie lietuvių kalbą, liaudies dainas, kaip jas vertė. 78 psl. minkštais viršeliais knygelė kainuoja 4 dol., persiuntimo mokestis – 3.95 dol. (Illinois gyventojai dar pridėda 8.75 proc. mokesčių).

Antaninos Garmutės knyga „Tėvo vasara“ – tai 36 dokumentinių apybraižų apie Lietuvos laisvės kovotojų leidinius, suskirstytas į keturis skyrius. Čia pateikiami biografiniai duomenys ir žinios apie tragiškus kovotojų likimus, yra autorės straipsnių ir pamfletų, 1992-1995 m. paskelbtų Kanados „Tėviškos žiurbiuose“, taip pat skelbiamos autentiškų bylų ištraukos iš KGB archyvų. A. Garmutė taip pat pasakoja ir apie savo ir Lietuvos dainuojančių partizanų grupės „Šilas“ viešnagę JAV ir Kanadoje, mini aplankyty miestus – Čikagą, Clevelandą, Torontą, Hamiltoną, Detroitą, rašo apie juos apgyvendinusius žmones, lietuviškos bendruomenės telkinius, įvykius susitikimus ir koncertus. 284 psl. knygos kietais, blizganciais viršeliais kainą – 10 dol., persiuntimo mokestis – 3.95 dol. (Illinois gyventojai dar pridėda 8.75 proc. mokesčių).

Kun. dr. Rimantas Gudelis atsisveikindamas šv. Mišias aukos sekmadienį, birželio 23 d., 10:30 val. šv. M. Marijos Gimimo parapijoje (Marquette Parke), kurioje jis ejo vikaro pareigas nuo 1997 metų. Baigęs magistro ir doktorato studijas iš Bažnytinės Tarnystės, kun. R. Gudelis grįžta į Lietuvą. Po šv. Mišių visi parapijiečiai ir kun. R. Gudelio draugai yra kviečiami dalyvauti atsisveikinime ir vaišėse parapijos salėje. Tai bus geriausia proga pasveikinti naująjį daktarą su mokslo pasiekimais, padėkoti už darbą šv. M. Marijos Gimimo parapijoje, pabendrauti ir palinkėti Dievo palaimos ateities pastoracinėje veikloje.

Vytautas Juodka Lietuvos tautos tyrimo ir studijų centrui perdavė savo mokslo draugo Tado Navicko atsiųstą anglų ir lietuvių kalbomis parašytą knygą „Why We Chose the West/Kodėl mes pasirinkome Vakarus?“. Knygos įvade rašoma: „Knyga yra daugiau kaip dienoraštis, nes apima eilę įvykių, šalia asmeniško išpažinėjimo“. Šios knygos autorius yra parašęs ir išleidęs keletą kitų knygų ir brošiūrų anglų ir lietuvių kalbomis. Taipgi yra sukūręs religinių giesmių ir klasiškos muzikos. Tadas Navickas, muz. Stasio Navicko sūnus, gyvena Coeur d'Alene, Idaho valstijoje.

JAV LB Kultūros taryba 2003 m. organizuoja plataus masto Karaliaus Mindaugo karūnavimo 750 metų minėjimą. Jau sudarytas minėjimų kalendorius ir yra pakviesti du profesionalai menininkai, kurie apkelia 20 LB apylinkių. Čikagoje minėjimas bus kovo 8 d., šeštadienį, PLC Lemente. Salė rezervuota tam įvykiui. Be to, Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys rengia kilnojimą parodą „Krikščioniškoji Lietuvos valstybė“ (nuo Mindaugo Karalystės iki Lietuvos Respublikos). Prašome Čikagos ir apylinkių LB apylinkės pasizymėti savo renginių kalendoriuje kovo 8 d. skirti Karaliaus Mindaugo jubilėjaus paminėjimui.

Birželio 15 d., šeštadienį, 5 val. v. šv. Mišiose šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje tėvo dienos proga melsimės už gyvus ir mirusius tėvus, o po to juos pagerbsime parapijos salėje, kur vyks meninė programa, vaisinsimės naminiiais patiekalais. Mus linksmins „Tėviškės“ kapela, vadovaujama Stasės Jagminienės. Visų laukiame.

Lietuvos Dukterų draugija ne tik dėkoja Alinai Bagdonienei ir Angelei Venslovienei už aukas, bet labai atsiprašo už padėkos praleidimą („Draugas“, Nr. 112, 2002 m. birželio 11 d.).

LB Lemonto apylinkės lietuviai išvyko į Garfield gelio sodus

MUZIKOS ŠVENTĖ „SEKLYČIOJE“

„Seklyčia“ yra vieta, kur vyresnieji mūsų tautiečiai gauna atgaivą. Čia susirenkama išblaskyti susitelkusius rūpesčius ir atgauti linksmybę. Gegužės 29 d. popietė buvo skirta atsisveikinimui su muziku Faustu Strolia.

Programą vedė Elena Sirutienė, pristatydama muzikus Faustą ir Herkulį Strolia, pabrėžė, jog ši dainų popietė su maestro Faustu Strolia yra paskutinė, nes jis išėina į pensiją ir daugiau mūsų nebelinksmins. Atsisveikinimui Faustas atsisveikė brolių Herkulį, kad galeitų suruošti atsisveikinimo koncertą. Faustas grojo nuolatinio kelionininko „draugu“ akordeonu, o Herkulis „virkde“ smuiką. Abu muzikai atliko įvairių pasaulio kompozitorių kūrinių ir operų ištraukų. Programą pavaišino Ona Lukienė, perskaitydama sveikinimą ir linkėjimą, kad linksmi eitų laikas savo šeimos ratelyje.

Kaip padėką už ilgametį vyresniųjų užėjimą, JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkė Birutė Jasaitienė Faustą Strolia perrišo tautine juosta, o moterys įteikė gėlių. Juosta, padovanojo knygą „Lietuvos bažnyčios“ ir atvirutę su parašais, o „Seklyčios“ tartininkės Teresei Strolienei ir Herkului Stroliai įteikė gėlių.

Maestro F. Strolia dėkojo B. Jasaitienei, E. Sirutienei ir popiečių lankytojams už pakvietimą vadovauti dainų valandėlėms. Daina yra jaugusi ir lietuvių širdį ir jo gyvenimo būdą. Lietuvis niekada nesi-

skyrė nuo dainos – ar būtų džiaugsmingos nuotaikos, ar nešdamas priepauidą. „Šiose patalpose lankiausi 15 metų, norėdamas, kad jūs nepamirštumėte dainos grožio. Visi esate mano 'mokiniai', kurie puikiai išlaikė egzaminus“. Man atėjo laikas išeiti į pensiją ir pradėti lankyti savo 9 anūkus, – sakė F. Strolia, dėkodamas savo žmonai, kuri suprato jo meilę muzikai ir rėmė jo muzikinę veiklą. Muzikinių darbų F. Strolia tęsė daugiau kaip 40 metų. Vedė chorą, mokė vaikus dainų jaunimo ateitininkų ir skautų stovyklose. Tai buvo dainos žydėjimo metai. Muzikantui teko daug metų vadovauti Lietuvos Vycių chorui ir dalyvauti suruoštuose dainų festivaluose. Atėjo laikas pasidėti akordeoną ir įsijungti į glaudesnę šeimos bendravimą. „Laikas bėga, reikia dalį laiko paskirti ir pasaulio Kurėjui, kurio dovanomis ir talentais naudojasi visą gyvenimą“, – šiais žodžiais F. Strolia atsisveikino su pamiltais savo mokiniais – popiečių lankytojais. E. Sirutienė nuoširdžiausiai dėkojo broliams Stroliams už atsisveikinimo koncerto suruošimą. Kvietė Faustą nepamiršti „Seklyčios“ ir bent retkarčiais atvykti, palinksminti dainomis.

Po pabendravimo su muzikais ir po gardžių pietų buvo surengtas dovanų paskirstymas, laimingieji džiaugėsi, o nieko nelaimėję buvo patenkinti galėję prisidėti prie „Seklyčios“ išlaikymo.

A. Pauzuolis

Atsisveikinimo popietėje „Seklyčioje“. Iš kairės: Faustus Strolia, Terese Strolienė, Birutė Jasaitienė ir Herkulis Strolia.

LB LEMONTO IŠKYLA

Prieš keletą metų į Lemontą, prie Pasaulio lietuvių centro, atsikraustė Gedimino ir Liolės Kazėnų šeima. Gediminas – neramus, juda, dirba, organizuoja. Įsteigė Socialinį skyrių. Tuomet nemaniau, kad jo reikia, bet dabar atsimu savo žodžius, sakydama – kaip būtų nuobodu be šio skyriaus! Dokumentus tvarko, antspaudus deda, popietes ruošia, filmus rodo ir... autobusais veža į teatrą, koncertus, Lietuvos operą ir net į laivą palošti, laimės pabandyti. Vaziuojame pilni autobusi, tik vaziuodami nedainuojame, nes reikia visiems ir visoms išsikalbėti.

Birželio 6 dieną vaziavome į Garfield oranžeriją (Conserva-

tory) pamatyti garsiojo stiklo menininko D. Chihuly parodos. Tarp tropikinių augalų slėpėsi stiklo gelės, sviediniai vandenyje, įvairios stiklo skulptūros. Visą apžiūrėjom, pasidžiaugėme puikia augmenija ir nuliūdė, kad negalėjom nusipirkti kavos, sulpom į autobusą. Žiūrime mūsų Gediminas su pagalbininke Lile, užsidėję gumines pirštines, kaip restorane visuose išdalino duonos, „Rokiškio“ sūrio ir šalto gėrimo. Grįžom patenkinti. Dabar jau lauksim ateinančios iškylos. Jos metu žadame vykti į Michigan ežero pakrantę ir laivą, kuriuo plaukdami pamatysime visą Čikagos grožį. Aciū, Gedimaini. B. Kronienė

Susirinkę į BALFo centro Čikagoje patalpas („Draugo“ pastatą), šie tartininkai skirsto, pakuoja ir išsiunčia geradarių suaukotas dovanas vargstantiems tautiečiams Lietuvoje ir kituose kraštuose.

BALFAS RENGIA CEPELINŲ PUOTĄ

Kai pagalvoji apie cepelinius, gardamulius, didžkukulius – pakvimpa gimtoji žemė ir dantys, atsiveria nukeliautų metų vartai ir grįžti į vaikystės ir jaunystės dienas. Atrodo, lyg su jais augai ir suaugai.

Kai subėgdavome į tetos ir krikštamotės kiemą didžkukulių pasmaguriuoti (nes jie čia tikrai buvo didžiuliai), tai ji juos paslaptingai paruošdavo stalui, neišduodama iš senelės gautos valgio sudėties – „paslaptingo recepto“. Po to kryžmai susidedavo ant krūtinės rankas ir sakydavo „Berniukai, prižiūrėkite ugnį, o mergaitės prašau prie pečiaus virinimui“. Ir vis atkreipdavo dėmesį į Verutę, žiūrėdama, kur ji slampinėja. Mat jai atrodė, kad ji apie jos mylimą Vicelį sukasi. O blogiausia, kad krikštamotės plačiai garsėjantiems gardamuliams iš miesto atvežė „cepelinų“ vardą, kad kur galas paimtų...

Kai šeiminkas su bernais grįždavo ir sėdavo prie stalo, tai mums užleisdamas vietą ir išėjus į talkos darbą, krikštamotė vėl garsiai sakydavo, kad net per kaimą nusikambėdavo: „Tie mūsų krikštavaikiai gardamulį prisivirė taip šveiste šveiste, kad net ašys linko“.

***

Šį sekmadienį, birželio 16 d., po šv. Mišių, Marquette Parke, šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje, vyks BALFo 5-to skyriaus tradicinis didysis subuvinimas – Tėvo dienos šventė, garsioji cepelinų, gardamulų, didžkukulių puota. Poetiška nuotaika bus pagerbti ir pasveikinti Tėvai. Jiems bus skirtos gražiausios dainos. O labai turtinga ir įvairi loterija apdovanos visus tėvus – esamus ir būsimus, taip pat bocius-senelius.

Tiesime vieni kitiems rankas, bičiulius kelių kartų

KIEK UŽDIRBOME TAŠKŲ?

Lemonto Maironio liuanistinės mokyklos 2001-2002 mokslo metai jau istorija ir praeitis. Pasibaigė ir mokyklos grupinės skaitymo varžybos. Šių metų varžybų tema – „Lietuvos paukščiai“. Kiekvienas skyrius bandė kuo greičiau sužinoti savo paukščio vardą. Skaitymo varžyboms einant į pabaigą, stambiausios knygos darėsi populiariausios. Vaikai šaukėsi matematikos pagalbos, nes taškų skaičiavimas darėsi labai įdomus ir aktualus. Pagrindiniai mokinių klausimai buvo: „Ar laimėsime?“, „Kiek taškų jau turi kitas skyrius?“

Palengva pildėsi paukščių paveikslai. Pagaliau paaiškėjo, kad pirmo skyriaus paslaptinis paukštis buvo genys,

antro skyriaus – zylė, trečio skyriaus – sniegėna ir ketvirtos skyriaus – kėkštas.

Paaiškėjo ir laimėtojai. Tai mokytojos Irenos Senkevičienės pirmas skyrius; mokytojos Jūratės Chavės antras skyrius; mokytojos Erikos Kunickienės trečias skyrius ir mokytojos Rimos Gedrimienės ketvirtas skyrius.

5-6 skyriaus mokinių skaitymui paskatinti buvo skiriama 25 dol. premija, kurią laimėjo penkto skyriaus mokinė Indrė Giedraitytė.

Skaitymas nepaprastai praturtina mokinių žodyną ir lavina kalbą. Kad skaitymas būtų sėkmingas, jis turi būti atliekamas bendradarbiaujant, trimis frontais: mokiniams, tėvams ir mokytojams. Gyve-

ateiviai.

Pagerbsime BALFo sandėlio idealistus darbuotojus už jų didelį pasiaukojimą ir darbą rengiant siuntinius į Lietuvą našlaičiams, vaikams, seneliams, ligoniams, tremtiniais, partizanams, kam tik reikalinga pagalba, nepaisant, kur jie gyvena. Tuos idealistus darbuotojus kun. G. Kijauskas pavadino šventaisiais. BALFas siuntinius siunčia, kur jų prašo pagalbos reikalinga mylinti ir vargstanti lietuviška širdis. Tikrasis BALFo vardas – Bendras Amerikos lietuvių fondas.

Joniškio Kasnių Vicelis – Vytautas Kasniūnas

P.S. Kai kalbininkai sulietuvino pavardę, jie sprendė, kad gal senoliai valgė didėliais kšniais ir dažnai kšniuodavo. O gal visados buvo alkanai ir, gavę kšni, ilgai kšnodavo?...

Sniega Masiulienė

Skelbimai

• Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

KALENDORIUS

Birželio 14 d.: Alka, Almina, Bazilijus, Digna, Labvardas, Rufinas, Valerijus. Gedulo ir vilties diena (Lietuva), Vėlavų diena (JAV).

Lemonto Maironio liuanistinės mokyklos 4 skyrius su mokytoja Rima Gedrimiene ir padėjėja Sandra Gedrimaite.

Banietės Kronienės nuotr.